

[Halvgaard.]

går tydeligt af budgetredegørelsen i november 1976. Jeg mener, at alene de økonomiske konsekvenser burde mane til eftertanke; det bliver dyrere lokalemæssigt, men især lærertimeforbruget vil blive uoverskueligt, ikke mindst til varetagelse af basisårenes undervisning i de almenefag – en undervisning, som vi i forvejen har uddannet lærere til at varetage i folkeskolen.

Det er derfor ufatteligt, hvis undervisningsministeren nu vil gennemføre loven om de erhvervsfaglige grunduddannelser på trods af den modvilje imod den uddannelsesform, som tydeligt har vist sig i store dele af det danske erhvervsliv. Ja, selv store organisationer som Butikshandelens Fællesråd og De samvirkende danske Landboforeninger og Danske Husmandsforeninger er klart imod, hvilket jeg mener må give ministeren anledning til at ændre sin indstilling.

Skal man endelig vurdere de to uddannelses-systemer, er det vigtigste naturligvis, at man ser disse to muligheder ud fra et elevsynspunkt. De unge, der afslutter 9. klasse, er vidt forskellige, hvad angår evner og interesser. De unge, som er bogligt begavede, vil gerne ud-danne sig i skoleklasser, og de, der ikke går gymnasievejen, vælger naturligvis gerne en EFG-uddannelse for senere at supplere skolekunds-kaberne med praktisk arbejde i en virksomhed. Men andre unge er ikke bogligt begavede og derfor normalt skoletrætte, foruden at de i den boglige folkeskole har lidt nederlag på nederlag. Disse unge ønsker efter 9. klasse hurtigst muligt at komme ud i praktisk arbejde og bruge deres hænder og kræfter på en anden måde. Disse elever vil vælge mesterlæren, og det er disse elever og deres betingelser og vilkår i samfundet, der taler mest til mig, når jeg skal træffe beslutning angående dette lovforslag. Skal respekten for håndens arbejde genskabes, så er vejen til en erhvervsuddannelse ikke via den boglige eller halvboglige EFG-uddannelse, men via en moderniseret mesterlære.

Fremskridtspartiet vil ikke medvirke til at knægte erhvervenes frihed ved ophævelse af mesterlærens intentioner. Fremskridtspartiet så gerne erhvervsuddannelsesrådets beføjelser styrket væsentligt og nævnene nedlagt; ja, jeg vil gå så vidt som til at sige, at vi gerne i vort samfund skulle nå frem til, at erhvervene alene, uden indblanding fra folketinget, selv

tilrettelagde og finansierede deres uddannelser uden indblanding af skatteydermidler. Erhvervslivet finansierer trods alt alligevel uddannelserne i sidste instans. På denne måde kunne erhvervene selv træffe afgørelse i spørgsmålet mesterlære kontra EFG. Det kan man så glæde sig til, når fremskridtspartiets skattepolitiske forslag er gennemført.

Vi vil ikke medvirke til en lovgivning, der forhindrer, at en elev fra folkeskolens 9. klasse direkte påbegynder en lærlingeuddannelse hos en håndværksmester, eller til en lovgivning, der fordrer, at det erhvervsorienterede EFG-basisår skal være en betingelse for en lærlinge-uddannelse. Derimod ville det være forkert ikke at hilse enhver uddannelsesreform velkommen, hvis den kan give et bidrag til bedre oplæringsmuligheder for de unge. Men det mener vi ikke at EFG kan.

Ivar Hansen (V):

Ved behandlingen af dette lovforslag om erhvervsfaglige grunduddannelser, som skal erstatte en forsøgslovgivning med en mere permanent erhvervsuddannelseslov, skal jeg til indledning gøre nogle principielle bemærkninger.

For det første finder vi det i venstre meget væsentligt at få styrket erhvervsuddannelserne. En teoretisk og praktisk uddannelse med henblik på en fremtid i erhvervslivet må gøres mere attraktiv som alternativ til de akademiske uddannelser. En sådan udvikling har vi efter vores opfattelse brug for i det danske samfund, og det har erhvervene også brug for.

Derfor vil vi ved behandlingen af denne erhvervsuddannelseslov have for øje, at der bibeholdes en tilstrækkelig fleksibilitet i de muligheder, som i fremtiden skal kunne tilbydes de 16–19-årige. Vi vil lægge vægt på, at de erhvervsfaglige uddannelser indrettes efter de enkelte erhvervsområders behov, og på, at samtlige berørte erhvervsorganisationer har en væsentlig og afgørende indflydelse på uddannelserne og de krav, der stilles, både med hensyn til indhold og form. Jeg vil ligeledes tilføje, at vi skal efter vores opfattelse lade være med at gennemføre en permanent EFG-lov, som økonomisk kommer til at favorisere denne bestemte erhvervsuddannelse fremfor anden form for erhvervsuddannelse.

Efter 5 år med en forsøgslov, er det da indlysende klart, at EFG og kun EFG er det eneste rigtige på dette erhvervsuddannelsesom-